

MÄNTYHARJU.

Ehkäisevän
toiminnan työryhmän
toimintakertomus 2023

Toimintasuunnitelma vuodella 2023

Ehkäisevä päihdetyö osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä:

- Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimien seuraaminen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön teemoissa.
- Työllisyysuunnitelman osana on selvittää yksilön päihteidenkäyttöä.
- Matalan kynnyksen puhekeskustelua päihteistä ja pelaamisesta asiakaskohtaamisissa.

Tiedotus ja viestintä:

- Yhtenäiset teemat viestinnässä tietyillä ajanjaksoilla, erityisenä teemana raha- ja digipelaamisesta viestiminen.
- Hyödynnetään eri kanavia ja eri tapoja viestiä.
- Jaetaan päihteitä koskevat infopakettit 5.- ja 8.-luokkalaisten vanhemmille.
- Kouluilla tapahtuva viestintä terveystiedon tunneilla ja laajassa terveystarkastuksessa.
- Osaamisen lisäämiseksi infoamme koulutusmahdollisuuksista.

Seuranta, osallistaminen ja kehittäminen:

- Toteutetaan Mäntyharjun päihdeolojen kysely sekä kuntalaisille että päihde- ja mielenterveystyön ammattilaisille.
- Seurataan ajankohtaista paikallista ja alueellista tilastotietoa, esimerkiksi Kouluterveyskyselyn vuoden 2023 tulokset päivittyvät loppuvuodesta.
- Seurataan ja pohditaan ajankohtaisia ilmiöitä ja tuetaan ratkaisujen kehittämisessä.
- Keväällä toteutettava Ilta nuorista –tapahtuma osallistavin menetelmin.

Teemapäivät ja –viikot, kampanjat sekä tapahtumat:

- Seurataan ajankohtaisia kansainvälisiä ja kansallisia teemapäiviä ja –viikkoja ja kampanjoita ja hyödynnetään niitä esimerkiksi viestinnässä.
- Järjestetään hyväksi havaittuja tapahtumia, kuten: Päihdepysäkki (raide Ry), Päihteetön päättäri, toimintatiistait koululla, Tappomopo-esitykset ja osallistuminen EPT-viikolla.
- Ideoidaan ja kehitetään uusia tapoja ilmentää esimerkiksi teemaviikkoja juuri Mäntyharjussa.

Yhteistyö ja toimien yhteensovittaminen:

- Työryhmän toiminta olennaisessa roolissa.
- Yhteistyö hyvinvointialueen ja lähikuntien kanssa.
- Lisätään koulunuorisotyötä nuorten osallisuuden lisäämiseksi.

Ehkäisevä päihdetyö osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä:

- Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimien seuraaminen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön teemoissa.
- Työllisyysuunnitelman osana on selvittää yksilön päihteidenkäyttöä.
- Matalan kynnyksen puheeksiottoa päihteistä ja pelaamisesta asiakaskohtaamisissa.

- Hyvinvointisuunnitelma ja **sen teeman mukaiset toimenpiteet:**
 - **Tarjoamme tietoa riippuvuuksista ja avun saamisesta**
 - Kohtaamiset
 - Koonti someen ja kunnan nettisivuille (EPT-viikolla)
 - **Peli- ja päihdekasvatussuunnitelman luominen**
 - Pelikasvatussuunnitelma sekä päihdekasvatussuunnitelma saatiin valmiiksi kevään 2023 aikana ja sivistyslautakunta hyväksyi molemmat suunnitelmat 15.6. (§56, §57)
 - Suunnitelmassa luotiin tavoitteita ja toimenpiteitä, joiden toteutumista arvioidaan vuosittain
 - **Päihdepysäkki - toiminta Yhtenäiskoululla**
 - Toukokuussa 29.5. järjestettiin Seppo.io-pelialustalla rastirata (Nuorten hyte-peli) yläasteikäisille. Yhteistyössä olivat mukana seurakunta, Eloisan mielenterveys- ja päihdetyöntekijä, kirjasto, työllisyyspalvelut, nuorisopalvelut, hyvinvointikoordinaattori ja liikunnan- ja terveystiedonopettaja. Rastien ohessa oli myös tietovisa-kysymyksiä ja erilaisia osallistavia itsenäisiä tehtäviä.
- Ehkäisevä päihdetyö kunnissa -kysely (THL:n ja Avin organisoimana)
- Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminta Mäntyharjun työpajalla syksyn 2023 aikana. Ryhmä jatkuu 2024 tammikuussa ja myös toinen sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminta alkaa.

Tiedotus ja viestintä:

- Yhtenäiset teemat viestinnässä tietyillä ajanjaksoilla, erityisenä teemana raha- ja digipelaamisesta viestiminen.
- Hyödynnetään eri kanavia ja eri tapoja viestiä.
- Jaetaan päihhteitä koskevat infopaketit 5.- ja 8.-luokkalaisten vanhemmille.
- Kouluilla tapahtuva viestintä terveystiedon tunneilla ja laajassa terveystarkastuksessa.
- Osaamisen lisäämiseksi infoamme koulutusmahdollisuuksista.

Seuranta, osallistaminen ja kehittäminen:

- Toteutetaan Mäntyharjun päihdeolojen kysely sekä kuntalaisille että päihde- ja mielenterveystyön ammattilaisille.
- Seurataan ajankohtaista paikallista ja alueellista tilastotietoa, esimerkiksi Kouluterveyskyselyn vuoden 2023 tulokset päivittyvät loppuvuodesta.
- Seurataan ja pohditaan ajankohtaisia ilmiöitä ja tuetaan ratkaisujen kehittämisessä.
- Keväällä toteutettava Ilta nuorista –tapahtuma osallistavin menetelmin.

- Luotiin kunnan sivuille Terveys ja hyvinvointi -sivun alle ehkäisevän päihdetyön osio, josta löytyy:
 - Työryhmän kokoonpano
 - Suunnitelmia/asiakirjoja sekä
 - Koonti, mistä voi saada apua (toteutus EPT-viikolla)
- Informoitiin urheiluseuroja olemassa olevista toimintamalleista (22.3.):
 - Terveyttä edistävä urheiluseura ja Nuuskaton urheilu- toimintamalli
- Tiedotus somessa:
 - Mielenterveyspäivä 10.10.
 - EPT-viikko
- Kouluterveyskyselyn tulokset 21.9.
 - Koonti ja niiden läpikäynti oppilaitoksissa sekä sivistyslautakunnassa (joulukuu)
- Mäntyharjun hyvinvointikysely, 1.9.-30.9.
 - Aikuisväestön päihhteidenkäyttö
- Alueellista tietoa TerveSuomi -tutkimus
- Ilta nuorista toteutusta siirrettiin, suunnittelupalaveri yhdessä Triangeli-hankkeen kanssa 13.11.
- Ilmiöt:
 - Keväällä nuorten kannabiksen käyttö nousi vahvasti esille
 - Ehyt Ry ja Nuorisopalvelut

Teemapäivät ja –viikot, kampanjat sekä tapahtumat:

- Seurataan ajankohtaisia kansainvälisiä ja kansallisia teemapäiviä ja –viikkoja ja kampanjoita ja hyödynnetään niitä esimerkiksi viestinnässä.
- Järjestetään hyväksi havaittuja tapahtumia, kuten: Päihdepysäkki (raide Ry), Päihteen päättäri, toimintatiistait koululla, Tappomopo-esitykset ja osallistuminen EPT-viikolla.
- Ideoidaan ja kehitetään uusia tapoja ilmentää esimerkiksi teemaviikkoja juuri Mäntyharjussa.

Yhteistyö ja toimien yhteensovittaminen:

- Työryhmän toiminta olennaisessa roolissa.
- Yhteistyö hyvinvointialueen ja lähikuntien kanssa.
- Lisätään koulunuorisotyötä nuorten osallisuuden lisäämiseksi.

- Viestintä:
 - Mielenterveyspäivä 10.10. ja
 - EPT- ja Peliviikko
- EPT-viikon ja Peliviikon tapahtumat
 - Yhtenäiskoululla yhteistyössä nuorisopalvelut, koulun henkilökunta ja opiskeluhoito
 - Puuhala, perheiden kohtaamispaikka: Pelimahdollisuuksia ja materiaalijakoa
 - Kirjaston pelitapahtumat
- Tapahtumia:
 - Päihdepysäkki/Nuorten hyte-peli Yhtenäiskoululla
 - Päihteen päättäri
 - Juhannusetkot
 - Rovastikunnallinen päihdekuntoutujien Ruskaleiri 10.10. (Seurakunta)
 - 9.11 aikuisille mielenterveys- ja päihdekuntoutujille suunnattu elintapainfo ja liikuntatapahtuma Kisalassa
- Työryhmä kokoontuu vuoden aikana 8 krt
- Kesäkuussa kokoontui ensimmäisen kerran alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä
- Lisäksi syksystä alkaen koulunuorisotyöhön on pystytty panostamaan enemmän ja koulunuorisotyö on ollut vahvasti läsnä osana kouluarkea.

Mitä jäi kehitettävää/pohdittavaa:

Ehkäisevä päihdetyö osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

- Olennaisen kohderyhmän: lasten ja nuorten lisäksi huomioituna myös lapsiperheet, työikäiset ja ikääntyneet
- Ehkäisevän toiminnan ja ept:n jatkuva läsnäolo, eikä keskittyminen ainoastaan teemaviikoille
- Konkretia, ilmiöihin paremmin tarttuminen
- Työryhmän nimi on **Ehkäisevän toiminnan työryhmä**
 - Enemmän huomiota myös mielenterveyden edistämiseen

Tiedotus ja viestintä

- Toiminnan näkyvyys läpi vuoden
- Resurssit viestintään

Seuranta, osallistaminen ja kehittäminen

- Osallistaminen:
 - Kohderyhmän osallistaminen esimerkiksi viestinnän tai kampanjoiden suunnitteluun
- Kehittäminen:
 - Eri toimintamallien kokeilua enemmän Pakka-kävelyn tapaisesti

Yhteistyö ja toimien yhteensovittaminen:

- Yhteistyön heijastuminen käytännön toimiin
- Entistä avoimempi ja toimivampi tiedonjako
- Konkreettista käytännön toimintaa näkyviin esim. koulunuorisotyöstä ept-viikolta

Yhteystiedot:

Hyvinvointikoordinaattori Taija Kirstua

p. 040 8303 999

etunimi.sukunimi@mantyharju.fi

MÄNTYHARJU.